

Ὁμιλία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Ἱερωνύμου
κατὰ τὰ Ἐγκαίνια τοῦ νέου κτιρίου τοῦ "Ἀποστόλου Παύλου",
(Καρύτση 14), τῇ 9ῃ Ἰανουαρίου 1972, ὥρα 6,30' μ.μ.

Ἀγαπητοὶ πατέρες καὶ ἀγαπητοὶ ἀδελφοί,

Νομίζω ὅτι ἡρμήνευσεν ἤδη

ὁ πατήρ Πολύκαρπος ἐπαρκῶς τὴν συγκίνησιν, ἣ ὁποῖα πρέπει νὰ μέ
κατέχη αὐτὴν τὴν στιγμὴν, διότι εὕρισκομαι εἰς τὸν χώρον αὐτόν,
ἓνα χώρον, τὸν ὁποῖον καθηγίωσε τὸ ἔργον πολλῶν ἀδελφῶν καὶ πατέ-
ρων σεβαστῶν, ἀπελθόντων ἐκ τοῦ κόσμου τούτου καὶ εὕρισκομένων
εἰς τὸν χώρον τοῦτον ἢ καὶ ἀπόντων ἐκ τοῦ χώτου τούτου. "Ἐνα ἔρπον
εἰς τὸ ὁποῖον, ὅπως εἶπεν, ~~ἡ~~ διηκόνησεν ἀφ' ἐνός μὲν ἢ
αὐτοθυσία, ἀφ' ἐτέρου δὲ ἢ ἐνότης. Ἡ ἐνότης καὶ μεταξὺ τῶν συν-
εργαζομένων ἐδῶ, ἀλλὰ καὶ γεθικώτερον. Καὶ ὅντως ἡ διακονία αὐτῇ
ἐθαυματουργήσῃ καὶ ἀποτελέσματα τῆς διακονίας αὐτῆς εἶναι ὅχι μό-
νον αὐτὸ τὸ κτίριον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκλήθη καὶ πάλιν νὰ στεγασθῇ
ἡ ἀρξαμένη τότε προσπάθεια, ἢ μᾶλλον οἱ καρποὶ τῆς πρό πολλοῦ
ἀρξαμένης ἐργασίας, ἡ ὁποῖα κάποτε ἐστεγάσθῃ εἰς τὸν χώρον αὐ-
τόν, ἀλλὰ καὶ ὅλη ἡ ἄλλη προσπάθεια, ἡ ὁποῖα ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς
τὸ ἐξῆς θὰ πρέπει νὰ καταβληθῇ. Διακρίνω μεταξὺ τῶν παρόντων κατὰ
τὴν ἱεράν αὐτὴν σύναξιν καὶ τὴν ἱστορικὴν στιγμὴν πολλὰ σεβαστά
καὶ ἀγαπητὰ πρόσωπα. Καὶ ἐπίσης ἀναμνηστικοὶ αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι
ἀπῆλθον ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, τοὺς ὁποῖους ὁ χώρος αὐτός ἀναζη-
τεῖ. Εἰς ὅλων τὴν σκέψιν αὐτὴν τὴν στιγμὴ καὶ τὴν καρδιά ἀσφαλῶς
περνοῦν σεπταὶ μορφαί, αἱ ὁποῖαι θὰ ἤθελαν νὰ ἦσαν στὸν χώρον
αὐτόν αὐτὴν τὴν στιγμὴν καὶ σωματικῶς παρόντες, ἀλλὰ ἀναμφιβό-
λως εὕρισκονται πνεύματι. Ἀνεμνήσθη ὁ π. Πολύκαρπος ἡμερῶν
εὐτυχοῦς ἐργασίας, θὰ ἔλεγα εὐκλείας τῆς προσπάθειας καὶ ἀνεμνήθη
ἐπίσης ἐξ ἀφορμῆς τῶν σημερινῶν ἐγκαινίων τῆς προσπάθειας ὅπως
ἤρχισε εἰς τοὺς χώρους αὐτοὺς μέ τὰ μικρὰ ἐκεῖνα Γραφεῖα, τὰ ὁ-
ποῖα θὰ ἐνθυμοῦνται οἱ παλαιότεροι, μέ συστέγασιν πολλῶν ἄλλων
ἐπαγγελματικῶν Γραφείων ἢ καταστημάτων καὶ σήμερον εὕρισκόμεθα
εἰς τὸ, θὰ ἔλεγα, μεγαλοπρεπές αὐτὸ κτίριον. Ἀλλὰ ἐπέρασε ἀπὸ
πολλοὺς σταθμοὺς διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ καὶ οἱ σταθμοὶ
αὐτοὶ ἦσαν ὁ εἰς περισσότερον εὐλογημένος ἀπὸ τὸν ἄλλον. Ἡ μία
προσπάθεια δὲ διεδέχετο τὴν ἄλλην καὶ ηὐλογεῖτο πλουσίως. Ἔως ὅ-
του ἔφθασε εἰς τὴν νὰ μὴ εἶναι δυνατόν νὰ χωρέσῃ εἰς τὰ πλαίσια
τῶν στενῶν ἐκείνων ὀρίων καὶ ἔπρεπε νὰ γίνῃ τὸ τόλμημα διὰ τὴν
ἐποχὴν ἐκείνην νὰ φύγουν ὅλοι οἱ ἄλλοι συστεγάζομενοι καὶ νὰ πα-
ραδοθῇ ὅλον τὸ κτίριον ἐκτός ἐνός καταστήματος εἰς τὸ ἰσόγειον
νὰ παραδοθῇ εἰς τὴν ~~κτίσιν~~ ^ἡ ὁποῖα ἐκαλύπτετο ~~ἐκείνην~~ ^{τὴν προσπάθειαν} καὶ
ἔσφυζε. Πράγματι τὸ ~~κεῖνον~~ αὐτὸ ἀπὸ τῆς ζωῆς τῆς προσπάθειας
αὐτῆς καὶ ἔπρεπε νὰ μεταφυτευθῇ καὶ εἰς ἄλλους ἀκόμη χώρους,
διότι δέν ἦτο δυνατόν νὰ χωρέσῃ εἰς τὸ κτίριον αὐτοῦ τοῦ Καρύτση 14

Καί, ὅπως θά ἐνθυμοῦνται οἱ παλαιότεροι, μετεφέρθη καί εἰς τοὺς ἄλλους χώρους. Καί πάλιν ἦσαν ἀνεπαρκεῖς καί ἐκεῖνοι οἱ χώροι. Ἀλλά, νομίζω, ὅτι εἰς ὅλων τὰ πνεύματα αὐτὴν τὴν στιγμὴν καί τῶν παρόντων, καί τῶν ἀπόντων, καί τῶν προαπελθόντων, ἡ σκέψις εἶναι, ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔδιδε τὴν ζωὴν αὐτὴν τὴν σφύζουσαν, δέν ἦτο ὁ χώρος, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖον διεῖπεν ὅλην αὐτὴν τὴν προσπάθειαν. Τὸ πνεῦμα τῆς ἐνότητος καί τῆς θυσίας. Μὲ πολλοὺς κόπους, μὲ πολλὰς στερήσεις, ἐγίνετο ὅ,τι ἐγίνετο. Μὲ πολλὴν ἐθελοντικὴν ἐργασίαν, μὲ αὐτοθυσίαν, θά ἔλεγα, κατωρβοῦτο ὅ,τι κατωρβοῦτο. Καί ὅταν ἐπεστρατευόμεθα καὶ ἐκαστοτε, ἐθαυματουργεῖ πραγματικῶς ἡ καταβαλλομένη δραχμὴ ἢ τάλαντον ἢ καί τὰ τάλαντα. Ἐπεστρατεύθημεν, ὡς θά ἐνθυμοῦνται πάλιν οἱ παλαιότεροι κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1940/41 ἀπὸ τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν - μὲ μίαν λέξιν τὸ ὑπέμνησεν ὁ πατήρ Πολύκαρπος - ἐπὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χρυσάνθου. Κατόπιν, ἐπίσης ἐπεστρατεύθη ἐπανειλημμένως ἡ Προσπάθεια αὐτὴ κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σπυρίδωνος. Καί πάλιν ἐθαυματουργήσεν εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις.

Τώρα θά ἤθελα νὰ παρακαλέσω νὰ μοῦ ἐπιτραπῇ, νὰ ἐπαναλάβω τὴν ἐπιστράτευσιν καί νὰ παρακαλέσω πάλιν μὲ τὸ ἴδιο πνεῦμα, μὲ τὴν αὐτὴν ἐτοιμότητα πρὸς θυσίαν νὰ ἐπιστρατευθῶμεν ὅλοι. Ἐφ' ὅσον ὁ Κύριος ἔδωκεν ἕνας ἐκ τῶν παλαιοτέρων συνεργατῶν νὰ ἔχῃ τὴν εὐθύνην τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας, νὰ αἰσθάνεται δέ καὶ ἴσως αὐτὸς περισσότερον ἐξ ὅλων αὐτὴν τὴν μοναξιάν, τὴν ὁποίαν μᾶς ὑπέμνησε τὸ Χριστουγεννιάτικο Μήνυμα, νὰ ζητήσῃ τὴν συμπαράστασιν καί τὴν συντροφιάν ὅλων ὑμῶν. Διότι εἶναι τόσον μεγάλο τὸ κενόν, γύρω μας, κενόν τὸ ὁποῖον τὸ αἰσθάνεται κανεὶς ἐντονώτερον λόγῳ τῶν ὑπαρχουσῶν περιστάσεων, ὥστε καί ἂν πολλαί δυνάμεις, πολλαί, πάρα πολλαί καί πάμπολλαι δυνάμεις ἦσαν διαθέσιμοι, ἀποτελεῖ ἕν μὲ ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως ὁρᾶν, τὸ ὅτι αἱ περιστάσεις μᾶς καλοῦν μὰ ἐργασθῶμεν καί αἱ δυνάμεις εἴτε νὰ μὴ ὑπάρχουν εἴτε νὰ παραμένουν ἀνεπαρκῶς ὀξυιοποιημένοι. Αἱ περιστάσεις αὐταί, τὰς ὁποίας διερχόμεθα, εἶναι περισσότερον παρὰ κοσμοϊστορικαί. Εἶναι μοναδικαί εἰς τὴν Ἱστορίαν. Ἡ ἀνθρωπότης ποτέ δέν εἶχεν ἐπιτύχει αὐτὰ τὰ ὁποῖα ἐπέτυχεν κατὰ τὰς ἡμέρας μας· ποτέ δέν τὰ εἶχε ἐπιτύχει. Ἀλλά καί ποτέ δέν εὐρέθη πρό τοιούτου χάους. Πρό μιᾶς τοιαύτης ἐπαπειλουμένης καταστροφῆς. Ποτέ δέν ἔτυχε νὰ ἀντιμετωπίσῃ, νομίζω, μίαν τοιαύτην ἀπειλήν καί οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ζῶμεν εἰς αὐτὴν τὴν γενέσθαι, νὰ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ἐπωμισθῶμεν μίαν τόσον μεγάλην εὐθύνην. Πρέπει δέ νὰ σημειωθῇ, ὅτι ὅσον περισσότερον κανεὶς εὐρίσκεται ὑψηλὰ ἀπὸ ἀπόψεως εὐθύνης, ἀντιμετωπίζων αὐτὴν τὴν κατάστασιν καί ἀναμετρῶν τὰς εὐθύνας του, τοσον περισσότερον αἰσθάνεται τὴν μόνησιν. Καί δι' αὐτὸ ἐπαναλαμβάνω: Ἄς ἐνώσωμεν τὰς δυνάμεις μας ὅλοι ἀνεξαιρέτως. Ἐχομεν πρό ἡμῶν τεραστίαν δυνατότητα καί εὐκαιρίαν εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς. Καί ὁ καθείς, ὁ ὁποῖος εἶναι σήμερον δυνατόν νὰ προσφέρῃ ἔστω καί τὸ δίλεπτον τῆς χήρας, πρέπει νὰ τὸ προσφέρῃ, διότι τὸ ἐναντίον ἀποτελεῖ λιποταξίαν, διάσπασιν, θά ἐτόλμων

νά εἶπω, προδοσίαν. Ἴσως ὁ λόγος αὐτός εἶναι πολύ σκληρός, ἀλλά λέγεται μέ πόνον ψυχῆς.

Ἀλλά αἱ περιστάσεις αὐταί, τάς ὁποίας διερχόμεθα ἄπαιτοῦν καί ἀπόλυτον εἰλικρίνειαν. Ἐάν πιστεύωμεν, ὅτι ὑπεράνω ἡμῶν ὑπάρχει Θεός Προνοητής, ἀλλά καί μισθαποδότης, πρέπει νά ἀναλογισθῶμεν ποῖον λόγον θά ἀποδώσωμεν κατ' ἐκείνην τήν ἡμέραν, ὅταν θά κληθῶμεν νά αἰτιολογήσωμεν τήν τυχόν λιποταξίαν μας. Μή γένοιτο ὁμως! Εἶμαι βέβαιος, ὅτι καί πάλιν ἅπαντες ἀνεξαιρέτως θά σπεύσωμεν εἰς τήν πρόσκλησιν τοῦ Προκαθημένου καί μέ πολλαπλάσιον ζῆλον θά προσφέρῃ ὁ καθείς τάς ὑπηρεσίας του.

Χαίρω πάρα πολύ, διότι μεταξύ τῶν παρόντων εὐρίσκεται καί ἡ νέα ἡλικία, ἡ ὁποία πρέπει νά παραλάβῃ τήν σκυτάλην. Πρέπει δέ νά τήν παραλάβῃ ὅχι παρηκμασμένην ἢ ἀκόμη χειρότερον μαρμαμένην, ἀλλά σφύζουσαν ἀπό ζωῆς, ὅπως πρέπει νά εἶναι κάθε τι, τό ὁποῖον ἐκκινεῖ ἀπό τήν μοναδικήν Πηγὴν τῆς ζωῆς, διὰ νά καταλήξῃ καί πάλιν εἰς Αὐτήν.

Εὐχομαι, ὅπως αἱ μεγάλαι δυνατότητες, τάς ὁποίας παρέχει τό νέον κτίριον τῆς ὁδοῦ Καρμῆση 14, ἀξιοποιηθοῦν εἰς τό ἔπακρον δυνατόν, ὁλόκληρον δέ συνεχίζον τήν παλαιάν του παράδοσιν νά ἐξακολουθήσῃ νά στεγάζῃ τήν αὐτήν προσπάθειαν, διακρινομένην ἀπό τό πρῶτον πνεῦμα τῆς ἐνότητος καί τό αὐτό πνεῦμα αὐτοθυσίας, εἰς τρόπον ὥστε τό ἔργον τό ὁποῖον θά ἐπιτελῇται ἐν αὐτῷ καί δι' αὐτοῦ ὅχι μόνον νά εἶναι ἀντάξιον τοῦ ἐνδόξου παρελθόντος τοῦ προκατόχου κτιρίου, ἀλλά καί νά συμβάλῃ εἰς δοξολογίαν τοῦ ὀνόματος Ἐκείνου, ὑπέρ τῆς δόξης τοῦ ὁποίου ἐπιτελεῖται καί εἰς ἔπαινον τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας Του.
